

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

—Ναί, είπε ο Γκονζάγκας, θά πούμε εδώ λόγια, πού αυτές η κυρίες δέν πρέπει νά τ' ακούσουν...

—Κί' ἐγώ θά τ' ακούσω; ρώτησε ἡ ντόνα Κρουζ.

—Όχι!... Αὐτά τὰ λόγια δέν ἀφορροῦν τῇ φίλῃ σου... Εἶσαι ἐδώ, ὅπως στό σπίτι σου... Κάμε τὸ καθήκον σου ὡς οἰκοδεσποίνης. Πάρε αὐτές τίς κυρίες στό σαλόνι τοῦ "Αρεως.

—Εἶμαι ἔτοιμος νά σᾶς ὑπακούσω, ἐκλαμπρότατε...

Ὁ Γκονζάγκας τὴν εὐχαρίστησε καὶ ξαναγύρισε στό τραπέζι. Ὅλοι προσπάθουν νά διαβάσουν στό πρόσωπό του. Ἐγινεψε στὴ Νιβέλ νά πλησιάσῃ καὶ τῆς εἶπε, δείχνοντάς τῃς τὴ ντόνα Κρουζ, ἡ ὁποία στεκόταν σκεπτικῇ στὴν ἀλλή ἄκρη τοῦ σαλονιοῦ.

—Βλέπεις αὐτὴ τὴ μικρὴ;... Προσπάθησε μαζί μὲ τίς ἄλλες γυναῖκες νά τὴ διασκεδάσῃς καὶ φρόντισε νά μὴ δώσῃ καμιὰ προσοχὴ σὲ ὅσα θά συμβοῦν ἐδώ...

—Μὰς διώχνετε, ἐκλαμπρότατε; ρώτησε ἡ Νιβέλ.

—Σὲ λίγο θά σᾶς ξαναφανερώσω. Πηγαίνετε στό μικρὸ σαλόνι... Εἶν' ἐκεῖ καὶ τὰ νυφικά...

—Κατάλαβα, ἐκλαμπρότατε... Μὰς δίνετε τουλάχιστον τὸν Ὅριό;

—Όχι, οὔτε τὸν Ὅριό!... Πηγαίνετε...

—Ωραίες μου μικροῦλες, εἶπε τότε ἡ Νιβέλ στίς ἄλλες γυναῖκες, ἡ ντόνα Κρουζ θέλει νά μᾶς δείξῃ τὴν τουαλέττα τῆς νύφης.

Ἡ κυρίες σηκώθηκαν ὅλες μαζί καὶ ἀκολούθησαν τὴν Ἀταιγγανπούλα μέσα στό μικρὸ σαλόνι τοῦ "Αρεως, πού ἦταν ἀκριβῶς ἀπέναντι στό μπουντουάρ. Πράγματι, μέσα στό σαλόνι αὐτὸ βρισκότουσαν τὰ νυφικά κι' ὅλες ἔτρεξαν ἀμέσως νά τὰ θαυμάσουν.

Συγχρόνως ὁ Γκονζάγκας ἔγινεψε στὸν Πειρρόλ, ὁ ὁποῖος ἔκλεισε τὴν πόρτα πίσω τους. Μόλις ἡ πόρτα ἔκλεισε, ἡ ντόνα Κρουζ ἔτρεξε πρὸς αὐτὴν, μὰ ἡ Νιβέλ τὴν τράβηξε ἀπὸ τὸ χέρι, λέγοντάς τῃς:

—Ἐσείς, ὥρατί μου ἀγγελε, θά μᾶς δείξετε ὅλ' αὐτὰ τὰ ὠραία πράγματα...

Μέσα στό σαλόνι, δέν βρισκόντουσαν πειά, παρὰ μόνο ἄνδρες. Ὁ Γκονζάγκας, μέσα στὴ γενικὴ σωπῇ, πῆγε καὶ κάθησε ἀνάμεσά τους. Αὐτὴ ἡ σωπῇ μάλιστα, ἔγινε ἀφορμὴ νά ζήτησῃ ὁ Σαβερνύ.

—Ἐ! Ἐ! ἔκανε. Πού εἶνε ἡ κυρίες;

Καί, καθώς κανεὶς δέν τοῦ ἀπαντοῖσε, ψιθύρισε σάν νά μιλοῦσε μόνος του:

—Θυμοῦμαι ὅτι εἶχα δεῖ στὸν κῆπο αὐτοῦ τοῦ περιπτεροῦ δυὸ γοητευτικὰ πλάσματα... Μὰ εἶν' ἀλήθεια τάχα ὅτι πρόκειται νά παντρευτῷ τὸ ἓνα ἀπ' αὐτὰ ἡ μὴπως τὸ εἶδα σὸννεϊρό μου;... Μὰ τὴν πιστὶ μου, δέν ξέρω τίποτε. Ἐξάδελφε — πρόσθεσε, ἀπειθυνόμενος πρὸς τὸν Γκονζάγκας — εἶνε πολὺ πένθιμα ἐδώ... Θά πάω μὲ τίς κυρίες... —Μεῖνε! πρόσταξε ὁ πρίγκιψ.

Ἐπειτα, περιφέροντας τὸ βλέμμα του στὴν ὀμήγυρι, ρώτησε:

—Ἐχομε ὅλη τὴν ψυχραιμία μας, κύριοι;

—Ναί, τὴν ἔχομε! τοῦ ἀπάντησαν.

—Διάβολε! ἔκανε ὁ Σαβερνύ.

Ἐσύ, ἐξάδελφε, θέλησες νά πιούμε...

Εἶχε δίκιο. Ἡ λέξις ψυχραιμία εἶχε στὴν περίστασι αὐτὴ γιὰ τὸν Γκονζάγκας ἐντέλως σχετικὴ σημασία. Τοῦ χρειάζοντουσαν κεφάλαι ἀναμμένα καὶ υπέρτατα γερά. Ἐκτὸς ἀπ' τὸ Σαβερνύ, ὅλοι οἱ ἄλλοι ἦσαν ἔτσι, ὅπως τοὺς ἤθελε.

Ὁ Γκονζάγκας κύτταξε τὸ νεαρὸ μαρκήσιο, κουνώντας τὸ κεφάλι του μὲ ὕφος δυσαρσεπτικόν. Συμβουλευτῆκε τὸ ἔκκερμὲς κι' εἶπετα εἶπε:

—Ἐχομε μισὴ ὥρα ἀκριβῶς γιὰ νά κουβεντιάσουμε... Ἀς πᾶν ἡ τρέλλες... Μιλᾶω γιὰ σᾶς, μαρκήσιε...

Ὁ Σαβερνύ, τῇ στιγμῇ πού ὁ Γκονζάγκας τὸν εἶχε διατάξει νά παραμείνῃ, εἶχε καθθεῖ ἀπάνω στό τραπεζομάντηλο.

—Μὴν ἀνησυχῇς γιὰ μένα, ἐξάδελφε μου, εἶπε, παίρνοντας τὸ σσοβαρὸ ὕφος τὸν μεθυμένον... Εὐχόσου μόνον νά μὴν εἶνε κανεὶς ἄλλος ἐδώ πὶό μεθυμένος ἀπὸ μένα...

—Κύριοι, εἶπε ὁ Γκονζάγκας, θά κάνουμε καὶ χωρὶς αὐτὸν ἄν χρειαστῇ. Ἰδοὺ κερὶ τινος πρόκειται: Αὐτὴ τὴ στιγμῇ, μιά νέα κόρη μᾶς στενοχωρεῖ, μᾶς στενοχωρεῖ, ἀκοῦτε; Μὰς στενοχωρεῖ ὅλους... Γιατί τὸν ἔζηξ ἡ συμπεριφορὰ μας εἶνε περισσότερο ἐνωμένα ἀπ' ὅτι φανταζόσαστε... Μπορεῖ νά πῇ κανεὶς ὅτι ἡ τύχη μου εἶνε κοινὴ μὲ τὴ δική σας, κι' ἔλαβα ὅλα μου τὰ μέτρα, ὥστε ὁ δεσμός πού μᾶς ἑνώνει, νά γίνῃ ἀλτρητὴ ἀλυσιδα...

—Θά σᾶς παρακολουθήσουμε ἀπὸ κοντὰ, ἐκλαμπρότατε!...

—Βέβαια!... Βέβαια!...

Μὰ τὰ εἶπαν αὐτὰ χωρὶς κανένα ἐνθουσιασμό...

—Αὐτὴ ἡ νέα κόρη... ἐξακολούθησε ὁ Γκονζάγκας...

—Ἀφοῦ τὰ πράγματα φαίνονται πὺς παίρνουν σσοβαρὴ τροπῇ, τὸν δέικεμο ὁ Ναβόλγ, μὴ φαίνεται πὺς ἔχομε τὸ δικαίωμα νά μᾶς διαφωτίσετε μερικὰ μυστήρια... Αὐτὴ ἡ νέα κόρη, τὴν ὁποία ἀπῆγγαναν χθὲς οἱ ἄνθρωποι σας, εἶνε ἡ ἴδια, γιὰ τὴν ὁποία μιλοῦσαν στοῦ ἀντιπασαλιῶς;

—Αὐτὴν πού ὁ κ. ντε Λαγκαρντέρ ὁποσχέθηκε νά ὀδηγήσῃ στοῦ "Παλαί-Ρουαγιαλ"; ἐπρόσθεσε ὁ Σουαζύ.

—Ἡ κόρη τοῦ Νεβέρ, τέλος; εἶπε κι' ὁ Νοσέ.

Εἶδαν τότε τὸν Σαβερνύ ν' ἀλλάξῃ χροῖμα καὶ τὸν ἄκουσαν νά προφέρῃ σιγανὰ μ' ἀλλόκοτη φωνή:

—Ἡ κόρη τοῦ Νεβέρ!

Ὁ Γκονζάγκας κατασούφιασε.

—Τί σᾶς ἐνδιαφέρει τ' ὄνομά τῆς; ρώτησε μὲ μιά κίνησι ὀργῆς. Ἡ νέα αὐτὴ μᾶς στενοχωρεῖ καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νά βγῇ ἀπ' τὸ δρόμο μας...

Γενικὴ σωπῇ ἀπλώθηκε. Ὁ Σαβερνύ πῆρε τὸ ποτήρι του, μὰ τὸ ἀπόθεσε ἀμέσως, χωρὶς νά πῇ: Ὁ Γκονζάγκας ἐξακολούθησε:

—Ἀισθάνομαι, κύριοι, μεγαλειτέρη ἀπέχθεια ἀπὸ σᾶς πρὸς τὸ αἷμα. Τὸ σπαθὶ δέν μὲ ἐξυπνέτησε ποτέ. Γι' αὐτὸ, δέν θέλω πειὰ τὸ σπαθί... Θέλω νά γίνουν ὅλα ἡσυχά. Σαβερνύ, γιὰ νά εφεορταθούμε αὐτὴ τὴν κόρη καὶ γιὰ νά μὴ βαρύνω τὴ συνειδήσιν μου μ' ἓνα ἐγκλημα, σοῦ τὴν παραχωρῶ, δίνοντάς σου συγχρόνως ἑκατὸ χιλιάδες σκούδα προῖκα καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ γαμηλίου ταξειδιοῦ...

—Εἶνε ἀκριβὰ, μουρμούρισε ὁ Πειρρόλ.

—Μὰ εἶνε πράγματι ἡ κόρη τοῦ Νεβέρ; ρώτησε ὁ Σαβερνύ.

—Ἀν τῆς ἄρσες... ἄρχισε

Ὁ Γκονζάγκας πῆρε ἓνα βερκοκο ἀπὸ τὴ φρουτιέρα

νά λεί ο Γκονζάγκας, αντί ν' απαντήσει.

—Όσο γι' αυτό, απάντησε ο Σαθερνύ, αδειάζοντας το ποτήρι του, θά τής άρέσουμε...

—Τόσο τό καλύτερο! "Αν είν' έτσι, θά σέ παντρευτή μέ όλη της τή θέλησι...

—Μά κι' έγώ δέν τήν ήλω διαφορετικά, είπε ο Σαθερνύ.

—Όύτε κι' έγώ, είπε ο Γκονζάγκας μ' ένα ποιητό χαμόγελο. Μόλις παντρευτής, θά πάρης τή γυναίκα σου στό βάθος κάποιος έπαρχίας, καί θά φροντίσης, ώστε ή σελήνη τοῦ μέλιτος νά βοσθήει αιώνας, έκτός αν προτιμάς νά ξεαναγορίσης. Έπειτ' από κάμποσο καιρό, μόνος...

—Κι' αν άρνηθῇ; ρώτησε ο νεαρός μαρκήσιος.

—Κι' αν άρνηθῇ, δέν θά έχω κανένα βάρος στη συνείδησί μου... Θά τήν αφήσω ελεύθερη!...

Ο Γκονζάγκας χαμήλωσε τά μάτια, χωρίς νά θέλη, προφρονίτας τήν τελευταία λέξι.

—Είπατε, ψιθύρισε ο Σαθερνύ, ότι αν μέ παντρευτή, θά ζηση κι' ότι αν άρνηθῇ, θά τήν αφήσετε ελεύθερη... Δέν καταλαβαίνω τίποτε...

—Δέν καταλαβαίνεις, γιατί είσαι μεθυσμένος! τοῦ απάντησε ξερά ο Γκονζάγκας.

Οί άλλοι κρατοῦσαν μία βαθειά σιωπή. Κάποια άπειλή πλανίαν στον άέρα. Κάθε τόσο ακουγότουσαν τά γέλια τών γυναικῶν από τό πλαιῖό σαλονι. Αὐτά τά γέλια τούς έκαναν κακό. Ο Γκονζάγκας ώστόσο χαμογελούσε έλαφρά.

—Εσείς, κύριοι, είπε, είμαι βέβαιος πώς μέ καταλάβετε...

Μά κανένας δέν τοῦ απάντησε, ούτε καί ο Πεϋρόλ.

—Χρειάζεται λοιπόν μία εξήγησις, είπε ο Γκονζάγκας, χαμογελώντας πάντοτε. Θά είνε σύντομη, γιατί δέν έχουμε ώρα διαθέσιμη... Λοιπόν, ή ύπαρξις αὐτῆς τῆς νέας μᾶς καταστρέφει εξ ολοκλήρου... Μην παίρνετε αὐτό τό σκεπτικό ύφος. "Ετσι είνε...

"Αν αόριο χάσω τήν κληρονομιά τοῦ Νεβέρ, μεθασίριο θά έχουμε χρεοκοπία... —Εμεῖς! φώναξαν απ' όλες τίς μεριές.

—Εσείς, κύριοί μου, απάντησε ο Γκονζάγκας, ο οποίος άνορθώθηκε. "Αν καταστραφῶ, θά καταστραφῇτε όλοι σας... "Εξ άλλου, έπειτ' απ' όσα συνέβησαν χτές, είστε ένοχοι απέναντι τῆς δικαιοσύνης... Μά δέν θέλω νά σας άπειλήσω... "Εχετε συννεθῆ πειά μαζί μου καί θά μ' ακολουθήσετε στίς δύσκολες στιγμές, σάν πιστοί φίλοι... Πρόκειται λοιπόν νά μάθω αν είστε πρόθυμοι νά μοῦ δώσετε αὐτή τήν άπόδειξις τῆς αφοσίωσέως σας...

Μά καί πάλι κανείς δέν τοῦ απάντησε. Τό χαμόγελο τοῦ Γκονζάγκας έγινε ακόμα πιό ειρωνικό.

—Βλέπω καλά πώς μέ καταλαβαίνετε, είπε. Είχα δικήν νά ύπολογίζω στήν αντίληψί σας... "Η νέα κόρη, αν δέν δεχτή νά παντρευτή, θά μείνι ελεύθερη... Τό είπα καί θά κρατήσω τό λόγο μου. Θά είν' ελεύθερη νά βῇ από δω καί νά πάη όπου τῆς άρέσει. Ναί, κύριοι... Σ' ας εκπλήρῃς αὐτό:

Γά κατάληχτα βλέμματά δλων είχαν καρφωθῇ έρωτηματικά επάνω του. Ο Σαθερνύ έπινε άργά μέ ύφος πείθιμο. Επακολούθησε μία μακρυνά σιωπή. Ο Γκονζάγκας γέμισε γιά πρώτη φορά τό ποτήρι του, καθώς καί τά ποτήρια τών γεϊτόνων του.

—Σας τό είπα συχνά, κύριοι, φίλοι μου, εξακολούθησε μέ τόνο έλαφρό, ότι όλα τά ώραία πράγματα μᾶς έργονται από τήν "Ιταλία... Δέν έχετε μελετήσει καλά τήν "Ιταλία... Ακούστε καί προσπαθήστε νά έπωφεληθήτε...

"Ημει μία γουλιά σαμπάνιας κι' εξακολούθησε:

—Νά ένα ανέκδοτο τῆς νεότητός μου... "Ω! γλυκά χρόνια πού δέν ξεαναγορίζουν πειά... Ο κόμης "Αννίβας Κανόζζα, τῆς οικογενείας τών πριγκίπων "Αμόρρι καί έαδ'ός μου, ήταν ένας εὐθιμος γλεντζές, πού έκανε μαζί μου ένα σωρό τρέλλες... "Ηταν πλούσιος, πολύ πλούσιος... Κρίνεται καί μόνι σας... Είχε τέσσερες πύργους σόν Τίβερι... Είκοσι ύποστατικά στό Λομβαρδία, δυό παλάτια στή Φλωρεντία, δυό στό Μιλάνο, δυό στή Ρώμη, καί όλα τά χρυσά σεβητιάσά τών καρδινάλιων "Αλλάρια, τών σεβαστών θείων μου... "Ημουν ο μοναδικός καί ο άμεσός κληρονόμος τοῦ εξαδέλφου μου... "Ηταν όμως μόλις

είκοσιεφτά χρόνων καί φαινόταν προωρισμένος νά ζήση έναν αιώνα... Δέν είδα ποτέ μου καλύτερη ύγεία απ' τή δική του... Καί όμως αν πέθανε, θά τόν κληρονομούσα... "Ανατριχιάσετε, κύριοι! Πίετε λίγη σαμπάνια, σ'ας παρακαλώ, γιά νά στήλωσετε τήν καρδιά σας...

Τόν ύπάκουσαν καί ήσαν. Είχαν πράγματι ανάγκη νά πιούν...

—Ένα βράδυ, εξακολούθησε ο Γκονζάγκας, προσκάλεσα τόν εξαδέλφό μου αὐτό στήν έπαυλή μου τοῦ Σπολέτι, πού βρισκόταν σ' ένα γοητευτικό τοπίο. Πέρασαμε τή βραδεία μας στήν τάρτασα, ανασαίνοντας τό μωρμένο άέρα καί συζητώντας, μοῦ φαίνεται, γιά τήν άθανασία τῆς ψυχῆς. Μ' έγκατέλειψε άργά, δροσερός κι' ευδιάθετος, κάτω απ' τό λαμπρό σελήνωφος... Μοῦ φαίνεται πώς τόν βλέπω ακόμα ν' ανεβαίη στό άμάξι του... "Ασφαλώς, ο εξαδέλφος μου ήταν ελεύθερος—δέν είν' έτσι;—νά πάη κι' αὐτός όπου τοῦ άρεσε, σ' ένα χορό, σ' ένα σουπέ, σ' ένα έρωτικό ραντεβού... Μά ήταν ελεύθερος επίσης καί νά πεθάνῃ...

Ο Γκονζάγκας άδειαζε έντελῶς τό ποτήρι του. Καί, καθώς δλοι τόν κύτταλαν μ' άγωνία, έπρόσθεσε άδιάφορος:

—Ο κόμης Κανόζζα, ο εξαδέλφος μου, χρησιμοποίησε τήν τελευταία αὐτή ελευθερία: πέθανε...

"Ενα ρίγος διέδραμε τήν όμηγυρι. Ο Σαθερνύ έσφιξε τό ποτήρι του σπασμαδικά καί είπε:

—Πέθανε!...

Ο Γκονζάγκας πήρε ένα βερύκοκο από τή φρουτιέρα καί τοῦ τό πέταξε. Τό βερύκοκο έπεσε στό γόνατο τοῦ νεαροῦ μαρκησιού.

—Σπούδασες στήν "Ιταλία, εξαδέλφε; ξανάειπε ο Γκονζάγκας.

"Επειτα, γυρίζοντας πρὸς τούς άλλους, έπρόσθεσε:

—Ο Σαθερνύ είνε πολύ μεθυσμένος γιά νά μέ καταλάβῃ καί αὐτό είνε ίσως τό καλύτερο... Σπούδάσατε στήν "Ιταλία, κύριοι;...

Καί, καθώς μιλούσε, πετούσε διαδοχικά σέ όλους από ένα ροδάκινο.

"Επειτα, έπρόσθεσε μέ τόνο ξερό:

—"Αθήναι, ξεχάσα νά σ'ας πῶ μ' άσήμαντη λεπτομέρεια. Πριν φύγει, ο κόμης "Αννίβας Κανόζζα, έφαγε ένα βερύκοκο πού τοῦ τό πρόσφερε έγώ...

"Αμέσως όλοι έόπευσαν ν' άποθέσουν βιαστικά τό τραπέζι τά βερύκοκα πού κρατοῦσαν στό χέριά τους. Ο Γκονζάγκας γέμισε πάλι τό ποτήρι του. Καί τό παράδειγμά του μιμήθηκε κι' ο Σαθερνύ.

—Σπούδάσατε στήν "Ιταλία, κύριοι; ξανάειπε γιά τρίτη φορά. "Εκεῖ μόνο ξέρουν νά ζήσουν. Εκατό χρόνια τώρα στήν "Ιταλία, δέν χρησιμοποιοῦν πειά τό ήλιθιο σιλιέττο... Γιά ποῖό λόγο νά καταφύγουν στό βία;...

"Αν θέλουν, παραδείγματος χάριν, ν' απαλλαγούν από μία νέα κόρη, πού άποτελεῖ εμπόδιο στό δρόμο τους όπως συμβαίνει στήν περίπτωσι τῆς δικῆς, διαλέγουν έναν νεαρό γλεντζέ, ο οποίος δέχεται νά τήν παντρευτή καί νά τήν πάρη μακριά... "Αν δεχτή κι' εκείνη, όλα πάνε περίφημα... "Αν όμως άρνηθῇ, τότε ύποκλίνονται μπροστά της καί τῆς άποδίδουν τήν ελευθερία τῆς. Ζητώντας τῆς μάλιστα συνγγώνη... Τή συνοδεύουν ως τήν πόρτα μέ σεβασμό καί τή στιγμή πού πρόκειται νά τήν αφήσουν, τῆς προσφέρουν, από καθαρή εὐγένεια, μία άνθοδέσμη...

Καί, λέγοντας τά λόγια αὐτά, ο Γκονζάγκας, πήρε μία άνθοδέσμη πού στόλιζε τό τραπέζι.

Μπορεῖ ποτέ μία νέα ν' άρνηθῇ μία άνθοδέσμη; εξακολούθησε, ταχτοποιώντας τά λουλούδια. Τήν παίρνει λοιπόν καί φεύγει έντελῶς ελεύθερη, όπως κι' ο εξαδέλφος μου "Αννίβας, νά πάη στό φίλο της, στή φίλη της, στό σπίτι της... Μά είνε ελεύθερη επίσης καί νά πεθάνῃ...

Καί άπλωσε μπροστά του τό μπουκέτο... "Όλοι οί σιουδαίτη μόνες τραδήχτηκαν πίσω ανατριχιάζοντας.

—Καί πεθαίνει; μούγκρισε ο Σαθερνύ μέσ' απ' τά σφιγμένα δόντια του.

—Πεθαίνει! απάντησε ψυχρά ο Γκονζάγκας, κυττάζοντας τόν

—Είπατε έτοιμοι, κύριοι;

φώναξε ο Γκονζάγκας.

στά μάτια.

‘Ο Σαβερνύ σηκώθηκε και φώναξε :

—Αυτή η ανθοδέσμη είναι δηλητηριασμένη! ‘Οποιος τη μυρίσει θα πεθάνη!...

—Κάθισε κάτω! του φώναξε ο Γκονζάγκας, ξεσπώντας σε γέλια. Είσαι μεθυμένος!...

‘Ο Σαβερνύ έφερε το χέρι του στο μέτωπό του, απ’ το οποίο κυλούσαν χοντρές στάλες ιδρώτος.

—Ναι, μουμούρισε, πρέπει να είμαι μεθυμένος. ‘Αν ήταν διαφορετικά...

Μά δεν αποτελείωσε τη φράση του...

Κλονίστηκε... Το κεφάλι του στριφογύριζε...

VIII

ΤΟ ΧΤΥΠΗΜΑ ΤΩΝ ΕΝΝΕΑ

‘Ο Γκονζάγκας έριξε στους φίλους του ένα δεσποτικό βλέμμα και είπε :

—Αυτός δεν είναι πειά στα καλά του και τον συγχωρώ... Μά αν συνέβαινε το ίδιο με κανέναν από σας...

Δεν αποτελείωσε τη φράση του. Τότε ο Ναθάιγ, σάν να μην ήθελε να σκέφτεται το έγκλημα, είπε :

—‘Η νέα κόρη θα δεχτή, θα δεχτή το χέρι του Σαβερνύ...

Αυτό ήταν μία διαμαρτυρία πολύ δειλή, ασημαντή... Μά οι άλλοι ούτε τόλμησαν να πουν τίποτε. ‘Η απειλή του Γκονζάγκα περί γενικής καταστροφής, είχε φέρεi τ’ αποτελέσματά της.

‘Ο Γκονζάγκας ήξερε τώρα ότι του έπρεπε τόναν πειά να τολμήση τα πάντα. Αυτοί οι άνθρωποι, ήσαν όλοι συνένοχοι του. Ξανάβαλε την ανθοδέσμη στη θέση της και είπε :

—‘Αρκετά γι’ αυτό το ζήτημα! Είμαστε πειά σύμφωνοι. Τώρα πρόκειται για κάτι πιο σοβαρό... Δεν εσήμανε ακόμα έννεά...

—‘Ο έκλαμπρότατος έμαθε τίποτε νεώτερο; ρώτησε ο Πεϋρόλ.

—Τίποτε. ‘Ελαβό μόνο τά μέτρα μου... Τό περίπτερο, μέσα στο οποίο βρισκόμαστε, φυλάγεται καλά. ‘Ο Ζαντρώ με πέντε άνδρες φυλάει την πόρτα του δρομάκου... ‘Ο Λά Μπαλν και δύο άλλοι είναι έξω στην πόρτα του κήπου... ‘Ο Λαβέρνι και πέντε άνδρες φυλάει σκοπιά στον κήπο... Στόν αντιθάλαμο έχουμε τούς υπηρέτες μας ενόπλιους...

—Κι’ αυτοί οι δύο παλληκαράδες ; ρώτησε ο Ναθάιγ ;

—‘Ο Κοκρντάς κι’ ο Πασπουάλ ; Δεν τούς υποθέτησα σε καμιά θέση. Βρίσκονται εκεί περιμένουν όπως κ’ έμεινε...

Και έδειξε την είσοδο της γαλερίας, της οποίας, από τη στιγμή της φρίξεώς του, είχαν σβύσει τα φώτα κι’ είχαν αφήσει την πόρτα ανοιχτή...

—Τί περιμένουν και τί περιμένουμε; ρώτησε έξασρα ο Σαβερνύ, του οποίου τὰ θολά μάτια φωτίστηκαν για μία στιγμή.

—Δεν ήσουν εδώ χθές, έδεξάλε, όταν έλαθα αυτή την επιστολή; ρώτησε ο Γκονζάγκας.

—‘Οχι. Τί περιμένετε ;...

—Κάποιον, για να καθήση σ’ αυτή τη θέση, απάντησε ο πρίγκηψ, δείχνοντας την πολυθρόνα, που είχε μείνει άδειαν από την αρχή του σουπé.

—‘Η πόρτες, οι κήποι, ο αντιθάλαμος, η σκάλα, δλ’ αυτά είναι γεμάτα από υποδούλους! Έκανε ο Σαβερνύ, με μία περιφρονητική κίνηση. ‘Ολ’ αυτά για ένα μοναχά άνθρωπο ;

—‘Ο άνθρωπος αυτός ονομάζεται Λαγκαρντέρ! απάντησε ο Γκονζάγκας, με μία άκουσια έμφαση.

—Λαγκαρντέρ! επανέλαβε ο Σαβερνύ.

Κι’ έπρσάθεσε, μονολογώντας :

—Τόν μισώ αυτό τον άνθρωπο... Μά δεν πρέπει να ξεχνάω ότι με είχε στη διάθεσί του και μ’ εύπλαχίστηκε.

‘Ο Γκονζάγκας έσκυψε για ν’ ακούση τι έλεγε και κούνησε πάλι το κεφάλι του. ‘Επειτα άνοσθώθηκε και είπε :

—Κύριοι, νομίζετε ότι τά μέτρα που έλαβα, είν’ αρκετά ;

‘Ο Σαβερνύ ύψωσε τούς ώμους του κι’ άρχισε να γελά.

—Είκοσι έναντιέν ενός! ψιθύρισε ο Ναθάιγ. ‘Ωραία!

—Διάβολε! φώναξε ο ‘Οριόλ, τόν οποίο ο άριθμός της φρουράς είχε καθυσοχάσει κάπως. Νομίζω ότι δεν έχουμε κανένα φάβο.

—Φαντάζεστε, εξακολούθησε ο Γκονζάγκας, ότι είκοσι άντρες είναι αρκετοί για να τόν αντιμετώπισουν, να τόν σκοτώσουν ή να τόν συλλάβουν ;...

—Πολλοί, έκλαμπράτε!... φώναξαν απ’ όλες τις μεριές.

—Τότε, με βεβαιώνει εκ τόν προτέρων ότι κανείς δεν θα με κατηγορήση ότι δεν έδειξα φρόνηση ;

—‘Εγγυώμαι γι’ αυτό! φώναξε ο Σαβερνύ. ‘Εκείνο που λέει, δεν είναι η φρόνηση.

—Είχα ανάγκη αυτής της έγγυσης, είπε ο Γκονζάγκας. Και τώρα, θέλετε να σας πω τη γνώμή μου ;

—Λέγετε, έκλαμπρότατε, λέγετε!

‘Ολοι είχαν ξαναρχίσει να πίνουν. ‘Ο πρίγκηψ σηκώθηκε κι’ άρχισε να λή με φωνή έπίσημη και σοβαρή :

—‘Η γνώμή μου είναι ότι, αν ο Λαγκαρντέρ είναι πράγματι ζωντανός, θάρθη άπόψε. Τόν έρω καλά. ‘Ο Λαγκαρντέρ είπε : «Στις έννεά ή ώρα, θα είμαι μεταξύ σας». Στις έννεά λοιπόν, θα δούμε το Λαγκαρντέρ πρόσωπο με πρόσωπο. Τό ξέρω αυτό, μπορώ να σας τό όρκιστώ... Καί στρατιά όλόκληρη, δεν θα μπορούσε να έμποδίση τό Λαγκαρντέρ νάρθη στο ραντεβού που έδωσε. Θα κατέθη απ’ τό τζάκι ; Θα πηδήξη απ’ τό παράθυρο ; Θα ξεπροβάλλη μέσ’ απ’ τό πάτωμα ;... Δεν ξέρω... Μά στην όρισμένη ώρα, ούτε πρίν, ούτε μετά, θα τόν δούμε να κάθεται σ’ αυτό τό τραπέζι.

—Διάβολε! φώναξε ο Σαβερνύ. Δώστε τον σ’ έμένα... Μά ν’ άναμετρηθούμε μόνο οι δύο μας σάν άντρες.

—Σ’ όπα! τόν διέκοψε σκληρά ο Γκονζάγκας. Δεν μ’ άρέσουν ή μονομαχίες γιγάντων με νάνους, παρά μόνο στο πατηγόρια. Καί, γυρίζοντας πρός τούς άλλους συνδαιτημένους, έπρόσθεσε :

—‘Η πεποίθισή μου ότι θάρθη ο Λαγκαρντέρ είναι τόσο βαθείά, ώστε δοκίμαζα πόλ όλίγο την κόψη του σπαθιού μου.

Ξιφούλκησε και λύγισε τό σπαθί του.

—‘Η ώρα πλησιάζει! είπε, ριχνοντας μία ματιά στο έκκρεμές. Κάμετε ό,τι έκαμα κι’ έγώ. Σ’ ός παρακαλώ, να μη βασίζεστε, παρά μόνο στα σπαθιά σας...

‘Ολων τά βλέμματα ακολούθησαν τά δικά του και καρφώθηκαν στην πλάκα του μεγαλοπρεπούς έκκρεμούς. ‘Ο λεπτοδείκτης πλησίαζε στις έννεά. ‘Ολοι άμέσως έτρεξαν να πάρουν τά σπαθιά τους, που τά είχαν αφήσει έδω κι’ έκει, επάνω στα έπιπλα.

—Πού πάς; ρώτησε ο Γκονζάγκας τόν Πεϋρόλ, ό οποίος διευθυνόταν πρός τη γαλερία.

—Νά κλείω αυτή την πόρτα ; απάντησε ο προσηλυτικός έπιστάτης.

—‘Αφού την όπωσ είναι. Είπα να μείνη άνοιχτή, και θα μείνη. Είν’ ένα σύνθημα, κύριοι, εξακολουθήσε άπευσυνόμενος πρός τούς ένόπλιους συνδαιτημένους. ‘Αν, όταν χτυπήση έννεά, τά δύο φύλλα της πόρτας κλεισούν, χαρτί... Αυτό θα πη : «‘Ο έχθρος πέθανε...» ‘Ενν, αν μείνουν άνοιχτά, άγρυπνάτε...

‘Ο Πεϋρόλ τοποθετήθηκε στην τελευταία σειρά, μαζί με τόν ‘Οριόλ, τόν Ταράν και τούς πύ δειλούς. Κοντά στο Γκονζάγκα στεκότουσαν οι πύ άνδρείοι, ο Σουαζό, ο Ναθάιγ, ο Νοσέ, ο Ζιρόν, κλπ. ‘Ο Σαβερνύ ήταν από την άλλη μεριά τό τραπέζιού, πύ κοντά απ’ όλους στην πόρτα. ‘Ολοι είχαν τά σπαθιά τους στο χέρι και τά βλέμματα τους προσηλωμένα στο σκοτεινή γαλερία.

Αυτή ή άνήσυχη κι’ έπίσημη άναμονή, έδινε μία τρομερή ιδέα του άνθρώπου που περιέμεναν. ‘Εξάφνα, οι τροχοί του έκκρεμούς έκιναν τόν υπόκοφο έκείνο ήχο που κάνουν

όταν πρόκειται να σημάη ή ώρα.

—Είστε έτοιμοι, κύριοι ; ρώτησε ο Γκονζάγκας, με τό βλέμμα του στην πόρτα.

—Είμαστε έτοιμοι! του απάντησαν όλοι με μία φωνή.

Είχαν μετρηθή, είδαν τόν άριθμό τους κι’ αυτό τό δέσως θάρρος.

‘Ο Γκονζάγκας, ό οποίος είχε την αχίμη του σπαθιού του καρφωμένη στο παρκέτο, πήρε τό ποτήρι του από τό τραπέζι και είπε φαμφaronικά, τη στιγμή που τό ρολόι χτυποσε τό πρώτο χτύπημα τόν έννεά :

—Στην όνειά του κ. ντε Λαγκαρντέρ!... Με τό ποτήρι στο ένα χέρι και με τό σπαθί στο άλλο.

Και ύψωσε τό ποτήρι του.

—Στην όνειά του κ. Λαγκαρντέρ! Με τό ποτήρι στο ένα χέρι και με τό σπαθί στο άλλο! επανέλασαν υπόκοφα οι φίλοι του.

‘Επειτα στάθηκαν άφωνοι, με τά ποτήρια τους γεμάτα και με σφιγμένες τίς λαβές τάν σπαθίων τους.

Περιέμεναν, με τά μάτια άνοιγμένα διάπλάκα, με τ’ αυτιά τεντωμένα...

Κατό τη διάρκεια της μεγάλης αυτής σιωπής, θόρυβος που έμοιαζε με σπαθιά, ακούστηκε απ’ έξω...

Τό ρολόι χτυποσε άπελπιστικά άργά... ‘Εκανε έναν αιώνα για να σημάη τούς έννεά του κύτους... Στόν δγδοό, ο θόρυβος που είχε ακουστή απ’ έξω, έπαψε. Στόν ένατο, τά δύο φύλλα της πόρτας έκλεισαν άπότομα...

Παρατεταμένες ζητωκραυγές ακούστηκαν τότε κι’ όλοι χαμήλωσαν τά σπαθιά τους.

(‘Ακολουθεί)

